

AINEKAVA Geograafia

1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid.....	1
2. Õppeaine kirjeldus	2
3. Gümnaasiumi õpitulemused.....	2
4. Õppetegevus.....	3
5. Füüsiline õpikeskkond	3
6. Hindamine.....	4
7. Geograafia kursused.....	4
I kursus „Rahvastik ja majandus”	4
II kursus „Maa kui süsteem”	8
III kursus „Loodusvarad ja nende kasutamine”	11
Geograafia valikkursus I „Globaliseeruv maailm”	14
Geograafia valikkursus II „Maailma turismigeograafia”	17

Geograafia kursuste õpetamisel taotletakse Gümnaasiumi riikliku õppekava lisa 5. „Sotsiaalsained“ ja lisa 4. ainevaldkond „Loodusained“ kirjeldatud ainevaldkondade pädevuste üldeesmärkide ja õpitulemuste saavutamist.

Üldpädevuste kujundamist toetavad ainevaldkonna õppeained erinevate rõhuasetuste kaudu, mis on kirjeldatud ainevaldkonnakavas (õppekava lisa 3.4 „Ainevaldkond Loodusained”).

Geograafia õpetamine toetab suutlikkust mõista humanismi, demokraatia ja jätkusuutliku arengu põhiväärtusi ning juhendada nendest oma tegutsemises, samuti lugupidavat suhtumist erinevatesse maailmavaatelistesse tõekspidamistesse.

Lõiming teiste valdkonnapädevuste ja ainevaldkondadega toimub ainevaldkondade pädevuste kujundamise kaudu. Lõiming läbivate teemadega realiseerub kõigis valdkonna õppeainetes nii eesmärkide, õpitulemuste kui ka õppesisu tasandil. Lõimingu kasutamine on kirjeldatud ainevaldkonnakavas (lisa 3.4) ja õpetaja töökavades.

Geograafia aine kursused on „Rahvastik ja majandus”, valikkursus „Globaliseeruv maailm” (sotsiaalsainete valdkond) ja loodusvaldkonna kursused „Maa kui süsteem“, „Loodusressursid ja nende kasutamine“.

Geograafiat õppides omandavad õpilased arusaamise looduses ja ühiskonnas esinevatest nähtustest ja protsessidest, nende ruumilisest levikust ning vastastikustest seostest. Seejuures arenevad, õpilaste probleemilahendamise ja uurimuslikud oskused. Geograafiat õppides kujunevad õpilaste säästlikku eluviisi, keskkonda ning kultuurilist mitmekesisust väärtustavad hoiakud, mis aitavad kujundada aktiivset kodanikku.

1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Gümnaasiumi geograafiaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunneb huvi geograafia ning teiste loodus- ja sotsiaalteaduste vastu, saab aru nende tähtsusest igapäevaelus ja ühiskonna arengus;
- 2) on omandanud süsteemse ülevaate looduses ja ühiskonnas toimuvatest nähtustest ja protsessidest, nende ruumilisest esinemisest, vastastikutest seostest ning arengust;
- 3) märkab ja teeb vahet kohalikel, regionaalsetel ning globaalsetel sotsiaal-majanduslikel ja keskkonnaprobleemidel ning osaleb aktiivse maailmakodanikuna nende lahendamisel;
- 4) rakendab geograafiaprobleeme lahendades teaduslikku meetodit;
- 5) mõistab inimtegevuse võimalusi ja tagajärgi erinevates geograafilistes tingimustes, väärtustades nii kodukoha kui ka teiste piirkondade looduslikku ja kultuurilist mitmekesisust ning jätkusuutlikku arengut;
- 6) leiab nii eesti- kui ka võõrkeelsetest teabeallikatest geograafiaalast infot, hindab seda kriitiliselt ning teeb põhjendatud järeldusi ja otsuseid;
- 7) on omandanud ülevaate geograafiaga seotud elukutsetest, rakendab geograafias omandatud teadmisi ja oskusi igapäevaelus ning arvestab neid elukutset valides;
- 8) arendab loodusteaduste- ja tehnoloogiaalast kirjaoskust, on loov, ettevõtlik ning motiveeritud elukestvaks õppeks.

2. Õppeaine kirjeldus

Geograafia kuulub integreeriva õppeainena nii loodus- kui ka sotsiaalteaduste valdkonda ning sellel on oluline osa õpilaste loodusteaduste- ja tehnoloogiaalase kirjaoskuse kujunemisel.

Geograafial on tähtis roll õpilaste väärtushinnangute ja hoiakute kujunemises. Maailma looduse, rahvastiku ja kultuurigeograafia seostatud käsitlemine on aluseks mõistvale ning sallivale suhtumisele teiste maade ja rahvaste kultuuris ja traditsioonidesse.

Geograafiat õppides omandavad õpilased kaardilugemise ja infotehnoloogia mitmekülgse kasutamise oskuse, mille vajadus tänapäeva mobiilses ühiskonnas kiiresti kasvab. Geograafiaõppes on olulise tähtsusega geoinfosüsteemid (GIS), mille rakendamine paljudes eluvaldkondades ja töökohtadel nüüdisajal üha suureneb.

Õpitav materjal esitatakse võimalikult probleemipõhiselt ja igapäevaeluga seostatult. Õppes lähtutakse õpilaste individuaalsetest iseärasustest ning võimete mitmekülgsest arendamisest. Suurt tähelepanu pööratakse õpilaste sisemise õpimotivatsiooni kujundamisele. Selle saavutamiseks kasutatakse erinevaid aktiivõppevorme: probleem- ja uurimuslikku õpet, projektõpet, arutelu, ajurünnakuid, rollimänge, õppekäike jne. Õppes kasutatakse nüüdisaegseid tehnoloogilisi vahendeid ja IKT võimalusi.

Uurimusliku õppega omandavad õpilased probleemide püstitamise, hüpoteeside sõnastamise, töö planeerimise, andmete kogumise, tulemuste töötlemise, tõlgendamise ja esitamise oskused. Olulisel kohal on teabeallikate, sh interneti kasutamise ning neis leiduva teabe kriitilise hindamise oskuse kujundamine

3. Gümnaasiumi õpitulemused

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) tunneb huvi looduses ja ühiskonnas toimuvate lokaalsete ja globaalsete nähtuste, nende uurimise ning loodusteadustega seonduvate eluvaldkondade vastu;
- 2) mõistab looduses ja ühiskonnas toimuvate nähtuste ning protsesside ruumilise paiknemise seaduspärasusi, vastastikuseid seoseid ja arengu dünaamikat;
- 3) analüüsib inimtegevuse võimalusi ja tagajärgi erinevates geograafilistes tingimustes ning väärtustab nii kodukoha kui ka teiste piirkondade looduslikku ja kultuurilist mitmekesisust;
- 4) analüüsib looduse ja ühiskonna vastasmõjusid kohalikul, regionaalsel ja globaalsel tasandil, toob selle kohta näiteid ning väärtustab ühiskonna jätkusuutlikku arengut;
- 5) oskab kasutada geograafiaalase info leidmiseks nii eesti- kui ka võõrkeelseid infoallikaid ning hindab kriitiliselt neis sisalduvat infot;
- 6) lahendab keskkonnas ja igapäevaelus esinevaid probleeme, kasutades teaduslikku meetodit;
- 7) väärtustab geograafiateadmisi ning kasutab neid uutes situatsioonides loodusteaduslikke, tehnoloogilisi ja sotsiaalseid probleeme lahendades ning põhjendatud otsuseid tehes, sh karjääri planeerides.

4. Õppetegevus

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega nii huvitegevuseks kui ka puhkuseks;
- 3) võimaldatakse nii individuaal- kui ka ühisõpet (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd, õppekäigud, praktilised tööd, töö arvutipõhiste õpikeskkondadega ning veebimaterjalide ja teiste teabeallikatega), mis toetavad õpilaste kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;
- 4) kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud käsitlust ning suurendavad õpimotivatsiooni;
- 5) rakendatakse IKT-l põhinevaid õpikeskkondi, õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) laiendatakse õpikeskkonda: arvutiklass, kooliümborus, looduskeskkond, muuseumid, näitused, ettevõtted jne;
- 7) toetab avar õppemetoodiline valik aktiivõpet: rollimängud, arutelud, väitlused, projektõpe, õpimapi ja uurimistöö koostamine, praktilised ja uurimuslikud tööd (nt loodusobjektide ja protsesside vaatlemine ning analüüs, protsesse ja objekte mõjutavate tegurite mõju selgitamine, komplekssete probleemide lahendamine) jne.

5. Füüsiline õpikeskkond

- 1) Praktiliste tööde läbiviimiseks korraldab gümnaasium vajaduse korral õppe rühmades.
- 2) Valdava osa õpet korraldatakse klassis, kus on maailmaatlaste ja Eesti atlaste komplekt (iga õpilase kohta atlas) ning IKT vahendid.
- 3) Võimaldatakse ainekavas nimetatud praktiliste tööde tegemiseks vajalikud vahendid ja materjalid ning demonratsioonivahendid.
- 4) Võimaldatakse sobivad hoiutingimused praktiliste tööde ja demonratsioonide tegemiseks vajalike materjalide kogumiseks ja säilitamiseks.

- 5) Võimaldatakse kooli õppekava järgi vähemalt kaks korda õppeaastas õpet väljaspool kooli territooriumi (looduskeskkonnas, muuseumis jne).
- 6) Võimaldatakse ainekava järgi õppida arvutiklassis, kus saab teha ainekavas loetletud töid.

6. Hindamine

Hindamisel lähtutakse vastavatest gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletud õpitulemustele.

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ja vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Gümnaasiumi geograafias jagunevad õpitulemused kahte valdkonda:

- 1) mõtlemistasandite arendamine geograafia kontekstis ning
- 2) uurimuslikud ja otsuste langetamise oskused.

Nende suhe hinde moodustumisel on eeldatavalt 70% ja 30%. Madalamat ja kõrgemat järku mõtlemistasandite arengu vahekord õpitulemusi hinnates on ligikaudu 40% ja 60%. Uurimisoskusi arendatakse ja hinnatakse nii terviklike uurimistöode kui ka nende üksikosade järgi.

Probleemide lahendamisel on hinnatavad etapid

- 1) probleemi määramine,
- 2) probleemi sisu avamine,
- 3) lahendusstrateegia leidmine,
- 4) strateegia rakendamine ning
- 5) tulemuste hindamine.

Mitme samaväärse lahendiga probleemide (nt dilemmaprobleemide) puhul lisandub neile otsuse tegemine. Dilemmaprobleemide lahendust hinnates arvestatakse, mil määral on suudetud otsuse langetamisel arvestada eri osaliste argumente.

7. Geograafia kursused

I kursus „Rahvastik ja majandus”

Õpitulemused

Kursuse lõpul õpilane:

- 1) teab arengutaseme näitajaid ning riikide rühmitamist nende alusel;
- 2) iseloomustab agraar-, industriaal- ja infoühiskonna rahvastikku, asustust, majandust ning selle ruumilist korraldust;
- 3) selgitab globaliseerumise eri aspekte, toob näiteid selle mõju kohta arenenud ja arengumaadele;

- 4) võrdleb ja analüüsib teabeallikate põhjal riikide arengutaset ning riigisiseseid arenguerinevusi;
- 5) on omandanud ülevaate maailma poliitilisest kaardist, nimetab ja näitab kaardil kõik Euroopa riigid ja pealinnad ning maailma suuremad riigid.

1.1 Õpitulemused ja õppesisu

JR K	Teema	Õpitulemused	Õppesisu
1.	Geograafia areng ja uurimismeetodid	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) on omandanud ettekujutuse geograafia arengust, teab geograafia seoseid teiste teadusharudega ning geograafia kohta tänapäeva teaduses; 2) toob näiteid nüüdisaegsete uurimismeetodite kohta geograafias; teeb vaatlusi ja mõõdistamisi, korraldab küsitlusi ning kasutab andmebaase vajalike andmete kogumiseks; 3) kasutab teabeallikaid, sh kaarte, info leidmiseks, seoste analüüsiks ning üldistuste ja järelduste tegemiseks; 4) analüüsib teabeallikate, sh kaartide järgi etteantud piirkonna loodusolusid, rahvastikku, majandust ning inimtegevuse võimalikke tagajärgi 	<p>Geograafia areng ja peamised uurimisvaldkonnad.</p> <p>Nüüdisaegsed uurimismeetodid geograafias.</p> <p>Põhimõisted: inim- ja loodusgeograafia, kaugseire, GIS, Eesti põhikaart.</p> <p>Praktilised tööd ja IKT rakendamine</p> <p>Tutvumine interaktiivse kaardi võimalustega ja Maa-ameti kaardiserveriga.</p>
2.	Rahvastik	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) analüüsib temaatiliste kaartide ja statistiliste andmete põhjal rahvastiku paiknemist ning tihedust maailmas, etteantud regioonis või riigis; 2) analüüsib demograafilise ülemineku teooriale toetudes rahvaarvu muutumist maailmas, etteantud regioonis või riigis ning seostab seda arengutasemega; 3) analüüsib rahvastikupüramiidi järgi etteantud riigi rahvastiku soolis-vanuselise struktuuri ning selle mõju majanduse arengule; 4) võrdleb sündimust ja suremust arenenud 	<p>Põhimõisted: linnastumine, eeslinnastumine, ülelinnastumine, slumm, linna sisestruktuur.</p> <p>Praktilised tööd ja IKT rakendamine</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Oma koduasula sisestruktuuri analüüs. 2. Ühe valitud riigi või regiooni asustuse analüüs teabeallikate järgi. <p>Õppesisu</p> <p>Asustuse areng maailmas ning asulate paiknemist mõjutavad</p>

		<p>ja arengumaades ning selgitab erinevuste peamisi põhjusi;</p> <p>5) toob näiteid rahvastikupoliitika ja selle vajalikkuse kohta;</p> <p>6) teab rände liike ja rahvusvaheliste rännete peamisi suundi ning analüüsib etteantud piirkonna rännet, seostades seda peamiste tõmbe- ja tõuketeguritega;</p> <p>7) analüüsib rändega kaasnevaid positiivseid ja negatiivseid tagajärgi lähte- ja sihtriigile ning mõjusid elukohariiki vahetanud inimesele;</p> <p>8) analüüsib teabeallikate põhjal etteantud riigi rahvastikku (demograafilist situatsiooni), rahvastikuprotsesse ja nende mõju riigi majandusele;</p> <p>9) väärtustab kultuurilist mitmekesisust, on salliv teiste rahvaste kommete, traditsioonide ja religiooni suhtes.</p>	<p>tegurid eri aegadel. Linnad ja maaasulad arenenud ja arengumaades. Linnastumise kulg maailmas. Linnade sisestruktuur ning selle muutumine. Linnastumisega kaasnevad probleemid arenenud ja arengumaades. Linnakeskkond ja</p> <p>Põhimõisted: linnastumine, eeslinnastumine, ülelinnastumine, slumm, linna sisestruktuur.selle planeerimine.</p> <p>Praktilised tööd ja IKT rakendamine</p> <p>1. Oma koduasula sisestruktuuri analüüs.</p> <p>2. Ühe valitud riigi või regiooni-Asustuse analüüs teabeallikate järi.</p>
3.	Asustus	<p>Õpilane:</p> <p>1) võrdleb linnu ning maa-asulaid arenenud ja arengumaades;</p> <p>2) analüüsib linnastumise kulgu ja erinevusi arenenud ja arengumaades;</p> <p>3) analüüsib etteantud info põhjal linna sisestruktuuri ning selle muutusi,</p> <p>4) toob näiteid arenenud ja arengumaade suurlinnade planeerimise ning sotsiaalsete ja keskkonnaprobleemide kohta;</p> <p>5) analüüsib kaardi ja muude teabeallikate põhjal etteantud riigi või piirkonna asustust;</p> <p>6) on omandanud ülevaate maailma linnastunud piirkondadest, nimetab ning näitab kaardil maailma suuremaid linnu ja linnastuid.</p>	<p>Muutused majanduse struktuuris ja hõives. Tootmist mõjutavad tegurid ning muutused tootmise paigutuses. Rahvusvahelised firmad. Autotööstus. Turismi areng. Turismi roll riigi majanduses ja mõju keskkonnale. Transpordi areng ja mõju maailmamajandusele. Rahvusvaheline kaubandus.</p> <p>Põhimõisted: majanduse struktuur, primaarne, sekundaarne, tertsaarne ja kvaternaarne sektor, kapital, võrgustikupõhine majandus, kõrgtehnoloogiline tootmine, teaduspark, rahvusvaheline firma, geograafiline tööjaotus, transpordigeograafiline asend.</p> <p>Praktilised tööd ja IKT rakendamine</p>

			Teabeallikate põhjal ühe valitud riigi tööstuse ja selle paiknemise, transpordigeograafilise asendi, turismi arengueelduste ning rolli maailmamajanduses analüüs
4.	Muutused maailma majanduses	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) analüüsib teabeallikate põhjal riigi majandusstruktuuri ja hõivet ning nende muutusi; 2) analüüsib tootmise paigutusnihkeid tänapäeval kõrgtehnoloogilise tootmise näitel; 3) analüüsib tööstusettevõtte tootmiskorraldust ja paigutusnihkeid autotööstuse näitel; 4) toob näiteid tehnoloogia ja tootearenduse mõju kohta majanduse arengule; 5) analüüsib etteantud teabeallikate järgi riigi turismimajandust, selle arengueeldusi, seoseid teiste majandusharudega, rolli maailmamajanduses ning mõju keskkonnale; 6) analüüsib teabeallikate järgi riigi transpordigeograafilist asendit ja transpordi osa riigi majanduses; 7) analüüsib maailmakaubanduse peamisi kaubavoogusid. 	<p>Riikide liigitamine arengutaseme ja panuse järgi maailmamajandusse. Arengutaseme mõõtmine. Eri arengutasemega riigid. Agraar-, tööstus- ja infoühiskonna rahvastik, majandus ning ruumiline korraldus. Üleilmastumine ja maailmamajanduse areng.</p> <p>Põhimõisted: agraar-, industriaal- ja infoühiskond, arengumaa ja arenenud riik, üleilmastumine, SKT, inimarengu indeks.</p> <p>Praktilised tööd ja IKT rakendamine</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teabeallikate põhjal ühe valitud riigi arengutaseme, analüüs selle seotusest arengueelduste ja majanduse struktuuriga. 2. Riikide võrdlus arengutaseme näitajate põhjal.
5.	Ühiskonna areng ja üleilmastumine	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teab arengutaseme näitajaid ning riikide rühmitamist nende alusel; 2) iseloomustab agraar-, industriaal- ja infoühiskonna rahvastikku, asustust, majandust ning selle ruumilist korraldust; 3) selgitab globaliseerumise eri aspekte, toob näiteid selle mõju kohta arenenud ja arengumaadele; 4) võrdleb ja analüüsib teabeallikate põhjal riikide arengutaset ning riigisiseseid arenguerinevusi; 	

		5) on omandanud ülevaate maailma poliitilisest kaardist, nimetab ja näitab kaardil kõik Euroopa riigid ja pealinnad ning maailma suuremad riigid.	

II kursus „Maa kui süsteem”

(kuulub loodusainete valdkonda)

Õpitulemused

Kursuse lõpul õpilane:

- 1) tunneb looduses ja pildil ära lubjakivi, liivakivi, graniidi, basaldi, marmori ja gneissi, teab nende tähtsamaid omadusi ning toob näiteid kasutamise kohta;
- 2) teab kivimite liigitamist tekke järgi ja selgitab kivimiringet;
- 3) iseloomustab Maa siseehitust ning võrdleb mandrilist ja ookeanilist maakoort;
- 4) võrdleb geoloogilisi protsesse laamade eemaldumise, sukeldumise, pörkumise, nihkumise ja kuuma täpi piirkonnas;
- 5) iseloomustab teabeallikate järgi etteantud piirkonnas toimuvaid geoloogilisi protsesse, seostades neid laamade liikumisega;
- 6) iseloomustab ja võrdleb teabeallikate järgi vulkaane, seostades nende paiknemist laamtektoonikaga ning vulkaani kuju ja purske iseloomu magma omadustega;
- 7) teab maavärinate tekkepõhjusi ja esinemispiirkondi, seismiliste lainete liigitamist ning maavärinate tugevuse mõõtmist Richteri skaala järgi;
- 8) toob näiteid maavärinate ja vulkanismiga kaasnevate nähtuste ning nende mõju kohta keskkonnale ja majandustegevusele.

2.1 Õpitulemused ja õppesisu

JR K	Teema	Õpitulemused Kursuse lõpus õpilane:	Õppesisu
1.	Sissejuhat	1) iseloomustab Maa sfääre kui süsteeme ning toob näiteid nendevaheliste seoste kohta; 2) analüüsib Maa sfääride ja inimtegevuse vastastikust mõju; 3) iseloomustab geoloogilise ajaskaala järgi üldjoontes Maa teket ja arengut.	Õppesisu Maa kui süsteem. Energiavood Maa süsteemides. Maa teke ja areng. Geoloogiline ajaskaala. Põhimõisted: süsteem, avatud ja suletud süsteem.
2.	Litosfäär	1) tunneb looduses ja pildil ära lubjakivi, liivakivi, graniidi, basaldi, marmori ja gneissi, teab nende tähtsamaid omadusi ning toob näiteid kasutamise kohta; 2) teab kivimite liigitamist tekke järgi	Põhimõisted: mineraalid, kivimid, sette-, tard- ja moondekivimid, kivimiringe, maagid, mandriline ja ookeaniline maakoort, litosfäär, astenosfäär, vahevöö, sise- ja välistuum, ookeani

		<p>ja selgitab kivimiringet;</p> <p>3) iseloomustab Maa siseehitust ning võrdleb mandrilist ja ookeanilist maakoort;</p> <p>4) võrdleb geoloogilisi protsesse laamade eemaldumise, sukeldumise, pörkumise, nihkumise ja kuumatäpi piirkonnas;</p> <p>5) iseloomustab teabeallikate järgi etteantud piirkonnas toimuvaid geoloogilisi protsesse, seostades neid laamade liikumisega;</p> <p>6) iseloomustab ja võrdleb teabeallikate järgi vulkaane, seostades nende paiknemist laamtektoonikaga ning vulkaani kuju ja purske iseloomu magma omadustega;</p> <p>7) teab maavärinate tekkepõhjusi ja esinemispiirkondi, seismiliste lainete liigitamist ning maavärinate tugevuse mõõtmist Richteri skaala järgi;</p> <p>8) toob näiteid maavärinate ja vulkanismiga kaasnevate nähtuste ning nende mõju kohta keskkonnale ja majandustegevusele.</p>	<p>keskahelik, süvik, kurdmäestik, vulkaaniline saar, kuum täpp, kontinentaalne rift, magma, laava, kiht- ja kilpvulkaan, aktiivne ja kustunud vulkaan, murrang, maavärina kolle, epitsenter, seismilised lained, tsunami.</p> <p>Praktilised tööd ja IKT rakendamine</p> <p>Teabeallikate põhjal ülevaate koostamine mõnest vulkaanist, tektoonilisest piirkonnast või piirkonna geoloogilisest ehitusest.</p>
3.	Atmosfäär	<p>1) iseloomustab üldjoontes atmosfääri koostist ja kirjeldab joonise järgi atmosfääri ehitust;</p> <p>2) selgitab joonise järgi Maa kiirgusbilanssi ning kasvuhooneefekti;</p> <p>3) teab kliimat kujundavaid tegureid, sh astronoomilisi tegureid;</p> <p>4) selgitab joonise põhjal üldist õhuringlust ning selle mõju konkreetse koha kliimale;</p> <p>5) analüüsib kliima mõju teistele looduskomponentidele ja inimtegevusele;</p> <p>6) iseloomustab ilmakaardi järgi ilma etteantud kohas, teab ilma prognoosimise nüüdisaegseid võimalusi;</p> <p>7) iseloomustab temaatiliste kaartide ja kliimadiagrammi järgi etteantud koha kliimat ning seostab selle kliimat</p>	<p>Atmosfääri tähtsus, koostis ja ehitus. Osoonikihi hõrenemine. Päikesekiirguse muutumine atmosfääris, kiirgusbilanss. Kasvuhooneefekt. Kliimat kujundavad tegurid. Päikesekiirguse jaotumine. Üldine õhuringlus. Temperatuuri ja sademete territoriaalsed erinevused. Õhumassid, soojad ja külmad frondid. Ilmakaart ja selle lugemine. Ilma prognoosimine ja kliimamuutused.</p> <p>Põhimõisted: atmosfäär, troposfäär, stratosfäär, osoonikiht, kiirgusbilanss, kasvuhoonegaas, kasvuhooneefekt, kliimat kujundavad astronoomilised tegurid, polaar- ja pöörijooned, üldine õhuringlus, õhumass, õhurõhk,</p>

		<p>kujundavate tegurite mõjuga; 8) toob näiteid inimtegevuse mõju kohta atmosfääri koostisele.</p>	<p>tsüklon, antitsüklon, soe ja külm front, mussoon, passaat, läänetuuled, ilmaprognoos. Praktilised tööd ja IKT rakendamine 1. Internetist ilmakaardi leidmine ning selle põhjal ilma iseloomustamine etteantud kohas. 2. Kliimadiagrammi ja kliimakaartide järgi etteantud koha kliima iseloomustus, tuginedes kliimat kujundavatele teguritele.</p>
4.	Hüdrofäär	<p>1) teab vee jaotumist Maal ning iseloomustab veeringet ja veeringe lülisid Maa eri piirkondades; 2) analüüsib kaardi ja jooniste järgi veetemperatuuri ning soolsuse regionaalseid erinevusi maailmameres; 3) selgitab hoovuste teket ja liikumise seaduspära maailmameres ning rolli kliima kujunemises; 4) selgitab tõusu ja mõõna teket ning mõju rannikutele; 5) selgitab lainete kuhjavat ja kulutavat tegevust järsk- ja laugrannikutel ning toob näiteid inimtegevuse mõju kohta rannikutele; 6) tunneb piltidel, joonistel ning kaartidel ära fjord-, skäär-, laguun-, järsk- ja laugranniku; 7) teab liustike tekketingimusi, nende jaotumist mägi- ja mandriliustikeks ning liustike levikut; 8) selgitab liustike tähtsust kliima kujunemises ja veeringes; 9) selgitab liustike tegevust pinnamoe kujunemisel ning toob näiteid liustikutekkeliste pinnavormide kohta. ikust.</p>	<p>Vee jaotumine Maal ja veeringe. Maailmamere tähtsus. Maailmamere roll kliima kujunemises. Veetemperatuur ja soolsus maailmameres. Hoovused. Tõus ja mõõn. Rannaprotsessid. Erinevad rannikud. Liustikud, nende teke, levik ja tähtsus. Liustike roll kliima ja pinnamoe kujunemises. Põhimõisted: maailmameri, tõus ja mõõn, šelf, rannik, rannandlv, lainete kulutav ja kuhjav tegevus, rannavall, maasäär, fjordrannik, laguunrannik, skäärrannik, järsk- ja laugrannik, mandrija mägiliustik. Praktilised tööd ja IKT rakendamine Teabeallikate põhjal ülevaate koostamine mõnest rann</p>
5.	Biosfäär	<p>1) võrdleb keemilist ja füüsilist murenemist, teab murenemise tähtsust looduses ning selle mõju</p>	<p>Põhimõisted: bioom, ökosüsteem, aineringe, füüsikaline ja keemiline</p>

	<p>inimtegevusele;</p> <p>2) iseloomustab mulla koostist, ehitust (mullaprofiili) ja kujunemist;</p> <p>3) iseloomustab joonise põhjal mullaprofiili ning selgitab mullas toimuvaid protsesse;</p> <p>4) selgitab bioomide tsonaalset levikut ning analüüsib tundrat, parasvöötme okas- ja lehtmetsa, rohtlat, kõrbet, savanni ja vihmametsa kui ökosüsteemi;</p> <p>5) iseloomustab mullatekkestingimusi ja -protsesse tundras, parasvöötme okas- ja lehtmetsas, rohtlas, kõrbes, savannis ning vihmametsas;</p> <p>6) tunneb joonistel ning piltidel ära leet-, must-, ferraliit- ja gleistunud mulla;</p> <p>7) analüüsib teabeallikate põhjal etteantud piirkonna kliima, mullastiku ja taimeestiku seoseid.</p>	<p>murenemine, murend, mullatekkestegur, lähtekivim, mulla mineraalne osa, huumus, mineraliseerumine, mullahorisont, mullaprofiil, leetumine, sisse- ja väljauhtehorisont, gleistunud muld, leetmuld, mustmuld, ferraliitmuld, mulla verežiim, muldade kamardumine.</p> <p>Praktilised tööd ja IKT rakendamine</p> <p>Teabeallikate järgi ühe piirkonna kliima, mullastiku ja taimeestiku seoste analüüs.</p>

III kursus „Loodusvarad ja nende kasutamine”

Õpitulemused

Kursuse lõpul õpilane:

- 1) analüüsib energiaprobleemide tekkepõhjust ja võimalikke lahendusi ning väärtustab säästlikku energia kasutamist;
- 2) selgitab energiaressursside kasutamisega kaasnevaid poliitilisi, majanduslikke ja keskkonnaprobleeme;
- 3) analüüsib etteantud teabe järgi muutusi maailma energiamajanduses;
- 4) nimetab maailma energiavarade (nafta, maagaasi, kivisöe) kaevandamise/ammutamise, töötlemise ja tarbimise tähtsamaid piirkondi;
- 5) nimetab maailma suuremaid hüdro- ja tuumaenergiat tootvaid riike;
- 6) analüüsib alternatiivsete energiaallikate kasutamise võimalusi ning nende kasutamisega kaasnevaid probleeme;
- 7) analüüsib teabeallikate põhjal riigi energiaressursse ja nende kasutamist.

3.1 Õpitulemused ja õppesisu

JR K	Teema	Õpitulemused Kursuse lõpul õpilane:	Õppesisu
1.	Põllumajandus ja toiduainet ööstus	1) selgitab toiduprobleemide tekkepõhjusti maailma eri regioonides; 2) teab mullaviljakuse vähenemist ja mulla hävimist põhjustavaid tegureid ning toob	Maailma toiduprobleemid. Põllumajanduse arengut mõjutavad tegurid. Põllumajanduse

		<p>näiteid mulla kaitsmise võimaluste kohta;</p> <p>3) iseloomustab põllumajandust ja selle mõju keskkonnale eri loodusoludes ning arengutasemegariikides;</p> <p>4) analüüsib teabeallikate põhjal riigi põllumajanduse ja toiduainetööstuse arengu eeldusi ning arengut;</p> <p>5) on omandanud ülevaate olulisemate kultuurtaimede (nisu, maisi, riisi, kohvi, tee, suhkruroo ja puuvilla) peamistest kasvatuspiirkondadest ning eksportijatest.</p>	<p>spetsialiseerumine.</p> <p>Põllumajandusliku tootmise tüübid. Põllumajanduslik tootmine eri loodusoludes ja arengutasemega riikides. Põllumajanduse mõju keskkonnale.</p> <p>Põhimõisted: vegetatsiooniperiood, haritav maa, põllumajanduse spetsialiseerumine, ekstsensiivne ja intensiivne põllumajandus, omatarbeline ja kaubanduslik põllumajandus, ökoloogiline ehk mahepõllumajandus, segatalu, hiigelfarm, ekstsensiivne teraviljatalu, rantšo, istandus, muldade erosioon, sooldumine ja degradeerumine.</p> <p>Praktilised tööd ja IKT rakendamine Teabeallikate põhjal ülevaate koostamine ühe valitud riigi põllumajandusest.</p>
2.	Vesi ja veega seotud probleemid	<p>1) toob näiteid vee ja veekogude kasutamise kohta tekkinud probleemide kohta riikide vahel;</p> <p>2) on omandanud ülevaate maailma tähtsamatest kalapüügi- ja vesiviljeluspiirkondadest;</p> <p>3) analüüsib maailmamere majandusliku kasutamise seotud keskkonnaprobleeme ning põhjendab maailmamere kaitse vajalikkust;</p> <p>4) analüüsib jõgede äravoolu mõjutavaid tegureid, jõgede hääbumise ja üleujutuste võimalikke põhjusi ja tagajärgi ning majanduslikku mõju;</p> <p>5) selgitab põhjavee kujunemist (infiltratsiooni) erinevate tegurite mõjul ning</p>	<p>Vee ja veekogudega seotud konfliktid. Maailma kalandus ja vesiviljelus. Maavarade ammutamine šelfialadel. Maailmamere reostumine ning kalavarude vähenemine.</p> <p>Rahvusvahelised lepped maailmamere ja selle elustiku kasutamisel. Erineva veerežiimiga jõed. Üleujutused ja jõgede hääbumine. Põhjavee kujunemine ning põhjaveetaseme muutumine. Põhjavee kasutamine,</p>

		<p>toob näiteid põhjavee alanemise ja reostumise põhjuste ning tagajärgede kohta;</p> <p>6) toob näiteid niisutuspõllundusega kaasnevate probleemide kohta.</p>	<p>reostumine ja kaitse.</p> <p>Niisutuspõllumajandus.</p> <p>Põhimõisted: vesiviljelus, šelf, veeringe, veerežiim, hüdrograaf, jõgede äravool, valgla, infiltratsioon, alanduslehter, niisutuspõllundus.</p> <p>Praktilised tööd ja IKT rakendamine</p> <p>1. Teabeallikate põhjal ühe valitud riigi kalanduse ja vesiviljeluse analüüs.</p> <p>2. Etteantud jõe hüdrograafi analüüs ning selle seostamine kliimaga.</p>
3.	Maailma metsad	<p>1) selgitab metsamajanduse ja puidutööstusega seotud keskkonnaprobleeme;</p> <p>2) nimetab maailma metsarikkamaid piirkondi ja riike ning näitab kaardil peamisi puidu ja puidutoodete kaubavoogusid;</p> <p>3) analüüsib vihmametsa kui ökosüsteemi ning selgitab vihmametsade globaalset tähtsust; 4) analüüsib vihmametsade majanduslikku tähtsust, nende majandamist ja keskkonnaprobleeme;</p> <p>5) analüüsib parasvöötme okasmetsa kui ökosüsteemi ning iseloomustab metsamajandust ja keskkonnaprobleeme okasmetsavööndis.</p>	<p>Metsade hävimine ja selle põhjused. Ekvatoriaalsed vihmametsad ja nende majandamine.</p> <p>Parasvöötme okasmetsad ja nende majandamine. Taim- ja muldkatte kujunemise tingimused okasmetsa ning vihmametsa vööndis. Metsade säästlik majandamine ja kaitse.</p> <p>Põhimõisted: metsatüüp, bioloogiline mitmekesisus, metsasus, puiduvaru, puidu juurdekasv, metsamajandus, jätkusuutlik ja säästev areng.</p> <p>Praktilised tööd ja IKT rakendamine</p> <p>1. Teabeallikate põhjal ülevaate koostamine ühe valitud riigi metsamajandusest.</p> <p>2. Regioonide või riikide metsade ja nende kasutamise iseloomustus ning võrdlus</p>

4.	Energiamajandus ja keskkonnaprobleemid	<p>1) analüüsib energiaprobleemide tekkepõhjust ja võimalikke lahendusi ning väärtustab säästlikku energia kasutamist;</p> <p>2) selgitab energiaressursside kasutamisega kaasnevaid poliitilisi, majanduslikke ja keskkonnaprobleeme;</p> <p>3) analüüsib etteantud teabe järgi muutusi maailma energiamajanduses;</p> <p>4) nimetab maailma energiavarade (nafta, maagaasi, kivisöe) kaevandamise/ammutamise, töötlemise ja tarbimise tähtsamaid piirkondi;</p> <p>5) nimetab maailma suuremaid hüdro- ja tuumaenergiat tootvaid riike;</p> <p>6) analüüsib alternatiivsete energiaallikate kasutamise võimalusi ning nende kasutamisega kaasnevaid probleeme;</p> <p>7) analüüsib teabeallikate põhjal riigi energiaressursse ja nende kasutamist</p>	<p>Maailma energiaprobleemid. Energiaressursid ja maailma energiamajandus. Nüüdisaegsed tehnoloogiad energiamajanduses. Energiamajandusega kaasnevad keskkonnaprobleemid.</p> <p>Põhimõisted: energiamajandus, taastuvad ja taastumatud energiaallikad, alternatiivenergia, fossiilsed kütused, biokütused, tuuma-, hüdro-, tuule-, päikese-, bio-, loodete, lainete ja geotermaalenergia, passiivmaja, energiakriis.</p> <p>Praktilised tööd ja IKT endamine</p> <p>Teabeallikate järgi ülevaate koostamine ühe valitud riigi energiamajandusest.</p>
----	--	--	--

Geograafia valikkursus I „Globaliseeruv maailm”

1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Valikkursusega taotletakse, et õpilane:

- 1) huvitub maailma eri regioonide aktuaalsetest probleemidest ning uurib nende põhjusti ja võimalikke tagajärgi nii kohalikul kui ka globaalsel tasandil;
- 2) analüüsib loodusolude, rahvastiku, kultuuri, majanduse ja ühiskonna arengu vastastikuseid seoseid õpitud piirkonna näitel;
- 3) on omandanud ülevaate globaliseerumise mõjudest maailma erinevatele regioonidele;
- 4) väärtustab maailma looduslikku ja kultuurilist mitmekesisust;
- 5) osaleb teadliku ja aktiivse kodanikuna probleemide ning konfliktide lahendamisel;
- 6) kasutab geograafiaalase info leidmiseks nii eesti- kui ka võõrkeelseid usaldusväärseid teabeallikaid.

2. Kursuse lühikirjeldus

Valikkursusel „Globaliseeruv maailm” on täita oluline roll niisuguse õpilase teadlikkuse kujunemisel ja aktiivseks maailmakodanikuks saamisel, kelle jaoks on olulised ühiskonna säästev ja jätkusuutlik areng, õiglus, sallivus, kaasamine ning koostöö.

Valikkursus tugineb gümnaasiumi geograafia kohustuslikes kursustes omandatud teadmiste, oskustele ja hoiakutele ning on tihedalt seotud ajaloo, ühiskonna- ja majandusõpetuses õpitavaga.

Õppesisu lõimub maailmaharidusega, mis loob võimaluse mõista üleilmastumise põhjusi ja mõjusid ning olla peamiste rahvusvaheliste arengueesmärkide ja jätkusuutliku inimarengu põhimõtete tundmise kaudu aktiivne kodanik.

Valikkursus võimaldab süvendatult tegelda eri regioonide aktuaalsete probleemidega arenenud ja arengumaade näidetel. Maailma loodusliku, kultuurilise, demograafilise ja majandusliku mitmekesisuse ning eripära tundmine lubab toime tulla globaliseerivas maailmas. Regioonide õppimisel rõhutatakse eelkõige loodusolude, rahvastiku, kultuuri, majanduse ja ühiskonna arengut vastastikustes seostes.

Õppes omandatakse igapäevase eluga seonduvate probleemide lahendamise ning kompetentsete otsuste tegemise oskused, mis suurendavad õpilaste toimetulekut looduslikus ja sotsiaalses keskkonnas.

Õppe käigus arenevad õpilaste oskused teabeallikaid kasutada ning neis leiduvat teavet kriitiliselt hinnata. See aitab kaasa selliste teadmiste ja oskuste kujunemisele, mis võimaldavad ühiskonnas esinevaid protsesse mõista ning selgitada.

Valikkursuse konkreetne õppesisu täpsustatakse kursuse alguses õpetaja ja õpilaste koostöös. Õppesisu komplekteerides lähtutakse põhimõttest, et kaetud oleksid kõik teemad maailma eri regioonide näidetel. Valitud teema esitatakse võimalikult probleemipõhiselt konkreetse regiooni, piirkonna, riigi või linna näitel.

Näidisjuhtumi valikul lähtutakse selle olulisusest nii kohalikus kui ka regionaalses või globaalses kontekstis. Näidisjuhtumi analüüs peab võimaldama saavutada kursuses nõutavaid õpitulemusi.

Käsitletavad probleemid on õpilastele relevantsete ning neil on tänapäeva ühiskonnas suur kandepind, motiveerides õpilasi õppima sügavuti nii loodus- kui ka sotsiaalainetega seotud mõisteid, teooriaid ja seaduspärasusi nüüdisteaduse kontekstis. Allpool loetletud teemad aitavad valikuid teha.

3. Õppetegevus

Globaliseeruva maailma kursus eeldab õpilaste aktiivset osalemist õppes. Kursuse vältel otsivad õpilased teabeallikatest materjali ja analüüsivad seda kriitiliselt. Õppes on olulisel kohal arutelud, ajurünnakud, diskussioonid, rollimängud, filmide vaatamine jms, et õppida tundma probleeme, arutleda erinevate arvamuste ja seisukohtade üle ning leida lahendusi. Olulisel kohal on iseseisvad ja rühmatööd ning töö tulemuste esitlemine kaasõpilastele.

Õppes saab kasutada maailmahariduse ning teiste pidevalt täiendatavate temaatiliste portaalide õppematerjale. Õpilastel on võimalus osaleda teemaga haakuvates üritustes ja kampaaniates ning neid ise algatada, korraldada teemapäevi ja projekte teiste koolidega.

Mitme teema puhul saab piirkondade ja protsesside paremaks tundmaõppimiseks kasutada Google Earth'i, veebis olevaid pildipankade materjale jne.

4. Õpitulemused ja õppesisu

Jrk	Teema	Õpitulemused	Õppesisu
1.	Loodusressursside kasutamine ja selle mõju keskkonnale	<p>1) on kursis maailma eri regioonide aktuaalsete probleemidega, teab nende põhjusi ning võimalikke tagajärgi;</p> <p>2) toob näiteid loodusolude, rahvastiku, kultuuri, majanduse ja ühiskonna arengu vastastikuste seoste kohta õpitud regiooni näitel;</p> <p>3) toob näiteid globaliseerumise mõjude kohta maailma eri regioonidele;</p> <p>4) väärtustab looduslikku ja kultuurilist mitmekesisust ning peab lugu eri rahvaste kommetest ja traditsioonidest;</p>	<p>1. Geograafilise asendi, loodusressursside, rahvastiku ja kultuuri mõju majanduse arengule.</p> <p>2. Maavarade kaevandamisega kaasnevad keskkonnaalased ja sotsiaalsed probleemid.</p> <p>3. Energiaressursside kasutamise kaasnivad probleemid, nende võimalikud lahendused.</p> <p>4. Nüüdisaegsete tehnoloogiate rakendamine arengumaades ja arenenud riikides.</p> <p>5. Metsade majandusliku kasutamise kaasnivad keskkonnaalased ja sotsiaalsed probleemid.</p> <p>6. Põllumajanduse mõju keskkonnale arenenud riikides ja arengumaades.</p> <p>7. Veeprobleemid, nende põhjused ja tagajärjed ning võimalikud lahendused.</p> <p>8. Loodusressursid konfliktide allikana.</p> <p>9. Maailmamere reostumise ja kalaressursside nappusega seotud probleemid.</p>
2.	Rahvastikuprotsesside mõju ühiskonna arengule	<p>5) leiab nii eesti- kui ka võõrkeelsetest allikatest maailma eri piirkondade kohta geograafiaalast infot ning tõlgendab, üldistab ja hindab seda kriitiliselt;</p> <p>6) osaleb aktiivselt probleemide ja konfliktide lahendamisel, põhjendades ning kaitstes oma seisukohti ja valikuid argumenteeritult.</p>	<p>10. Demograafilisest situatsioonist tulenevad probleemid ühiskonnas ja rahvastikupoliitika (konkreetses riigi näitel).</p> <p>11. Rändega kaasnevad probleemid lähte- ja sihtriigile.</p> <p>12. Pagulasprobleemid nüüdismaailmas.</p> <p>13. Haiguste levik ning sellega seotud probleemid.</p> <p>14. Lapstööjõu kasutamine ja nüüdisaegne orjakaubandus.</p> <p>15. Ülelinnastumine ning sellega kaasnevad probleemid.</p> <p>16. Keskkonnaprobleemid suurlinnades.</p>
3.	Erinevused regioonide ja riikide vahel		<p>17. Piirkondlike erinevuste põhjused (konkreetses riigi näitel) ja sellest tulenevad probleemid.</p>

	ning riikide sees	18. Mitmekultuurilise ühiskonna eelised ja probleemid. 19. Kultuuride väärnimistmine ja selle tagajärjed, kultuuridevahelised konfliktid. 20. Regioonide linnamustrid (Google Earth'i põhjal). 21. Regioonide põllumajandusmustrid (Google Earth'i põhjal).
4.	Kaubanduse ja tarbimisega seotud konfliktid ning nende lahendamine	22. Rahvusvaheline kaubandus ja globaalne ebaõiglus. 23. Õiglane kaubandus ja selle võimalused nüüdisaegses maailmas. 24. Arengumaade toiduprobleemid, nende põhjused ja võimalikud lahendused. 25. Vaesus ja humanitaarabi tänapäeva maailmas.
5.	Globaalsed keskkonnaprobleemid ja nende mõju eri regioonidele	26. Kliimamuutused ja nende regionaalsed tagajärjed. 27. Bioloogilise mitmekesisuse vähenemise põhjused ning sellega kaasnevad probleemid. 28. Mullastiku vaesumine ja muldade hävimisega kaasnevad probleemid. 29. Kõrbestumine, selle põhjused ja vältimise võimalused. 30. Relvakonfliktidega kaasnevad sotsiaalsed ja keskkonnaprobleemid

Geograafia valikkursus II „Maailma turismigeograafia”

1. Õppe-eesmärgid

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab tervikliku ülevaate maailmaturismigeograafia hetkeolukorrast ja suundumustest, Euroopa, Põhja-, Lõuna- ja Kesk Ameerika, Aafrika, Aasia, Õpilased omandavad teadmisi Austraalia ja Okeania turismigeograafilistest iseärasustest ning õpivad neid teadmisi kasutama.

2. Õppeaine kirjeldus

Valikkursuse Maailma turismigeograafia kaks olulist teemat on:

- 1) maailma turismigeograafia ressursid (kliimaatilised ressursid, rannikuressursid ja meri, maastiku- ja puutumata looduse ressursid turismis, turismi ajalooressursid, kultuuriressursid, geograafiliste ressursside kasutus turismis.
- 2) turismipiirkonnad maailmas turismigeograafia seisukohalt.

Iseloomustatakse nelja peamist turismiregiooni:

Euroopa – rahvusvahelise turismi tulipunkt ja peamine turismipiirkond. Seetõttu ka kõige üksikasjalikumalt kajastatud;

Põhja-Ameerika – tasavägine Euroopaga turistide kogumahult. Turismi arengu üldmudel sama mis Euroopas;

Vaikne ookean ja Austraalia – kõige plahvatuslikumalt kasvav turismiregioon;

Turismi perifeeriad maailmas: Lõuna-Aasia; Kesk- ja Lõuna-Aafrika, Lähis-Ida ning Kesk- ja **Lõuna-Ameerika** – turismi äärealad tingimustes, mis kajastavad nende majanduslikku läbikäimist arenenud maailmaga ja ka tingimustes, mida nad võimaldavad turistidele võrreldes peamiste Läänemaailma turismiregioonidega.

3. Gümnaasiumi õpitulemused

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) on huvitatud turismialasest infost;
- 2) on omandanud ülevaate turismigeograafiast,
- 3) tunneb maailmakaarti,
- 4) leiab erinevaid andmeid ning hindab nende kvaliteeti;
- 5) suudab lõimida andmeid maailma ja Eesti kohta;
- 6) suudab turismimarsruudiga seotud ülesandeid lahenda ning lugeda ja tõlgendada kaarte;
- 7) kasutab oskuslikult arvutit probleemülesandeid lahendades.

4. Füüsiline õpikeskkond

Kursuse eelduseks on õppeasutuses arvutiklassi ning interneti olemasolu. Lisaks peavad õpilastel olema algteadmised arvutikasutamises: failide kopeerimine, avamine, ümbernimetamine jne.

Praktiliste harjutuste läbiviimiseks on soovitatav koostada detailne harjutuse tegemise juhend, mille abil saab iga õpilane teha töid talle sobivas tempos.

Õpetajal on harjutuste tegemisel abistav ja toetav roll. Juhendid võimaldavad klassis alustatud tööd vajadusel lõpetada iseseisvalt kodus.

Teemakaartide koostamiseks valmistab õpetaja ette teemade loendi, mis on õpilasele toeks teemakaardi teema valikul ning on soovituslik.

Õppeklassis on kasutusel maailmaatlased ja kaardid.

4. Hindamine

Soovitatav on aine hindamisel (kuna põhirõhk on praktiliste oskuste arendamisel) hinnata praktilisi harjutusi.

Hinnatakse järgimisi valdkondi:

- Maailmakaardi tundmine,
- Peamiste turismiregionide tundmine,

- Reisikava koostamine,
- ülesande lahenduse sisuline õigsus;

5. Õpitulemused ja õppesisu

Jrk	Teema	Õpitulemused	Õppesisu
1.	Sissejuhatus turismigeograafiasse	Teab kursuse õppeesmärke. Tunneb huvi ja oskab põhjendada oma huvi turismi ja geograafia valdkondade vastu	Õppesisu, õppeesmargid, kursuse teemad
2.	Maaailma turismigeograafia ressursid	Teab, mis on turismipiirkondade peamised aspektid	1)Kliimaatilised ressursid 2)Rannikuressursid ja meri 3)Maastiku- ja puutumata looduse ressursid turismis 4)Turismi ajalooressursid 5)Kultuuriressursid
3.	Geograafiliste ressursside kasutus turismis	Oskab kirjeldada turismi kui tegevusala iseärasusi	1)Turisti arengu teooriad 2)Rannikuressursside kasutus turismis 3)Maastikuressursside kasutus turismis 4)Puutumatu looduse kasutus turismis 5)Ajalooressursside kasutus turismis 6)Kultuuriressursside kasutus turismis 7)Kultuuriressursside kasutus turismis
4.	Maailmaturismi üldised kujundajad ja kasv	Oskab kirjeldada turismiga seondyva transpordi iseärasusi ja probleeme	Rahvusvaheline transport Ajavööndid Turismipiirkonnad maailmas
5.	Erinevate regioonide turismigeograafia	Tunneb maailma levinumaid ja peamisi turismipiirkondi	Euroopa Põhja-Ameerika – USA, Kanada Kesk- ja Lõuna-Ameerika – Belize, Costa Rica, Argentina, Peruu, Brasiilia Austraalia ja Uus-Meremaa Vaikse ookeani saared – Hawaii Ida-Aasia – Jaapan Kagu-Aasia – Tai Lõuna-Aasia – India, Aafrika ja Lähis-Ida – Egiptus, Iisrael